

تجارت شکوفا

۱۷ اسفند ۱۴۰۰

زن کارآفرین جوان در دوران همه‌گیری شبکه‌ای از زنان روستایی را تشکیل داد. با کسب‌وکار طبیعت‌محور و در حال گسترش این کارآفرین جوان، زنان روستایی به درآمدی پایدار دست پیدا کرده‌اند.

چهار سال از شروع کسب‌وکار زهرا مقانکی، ۳۵ ساله اهل ازنا، گذشته بود که همه‌گیری کووید ۱۹ ضرر بسیاری به او وارد کرد. زادگاهش، استان لرستان، یکی از استان‌هایی بود که به شدت با همه‌گیری آسیب دیده بود. بسیاری از تجارت‌ها، مخصوصاً بنگاه‌های اقتصادی کوچک یا کسب‌وکارهای خانگی که عمدتاً توسط زنان اداره می‌شدند تعدیل یا تعطیل شدند.

ازنا، یکی از شهرهای استان لرستان است که در دشت جابلق قرار گرفته است. دشتی که به زمین باوریش که کشاورزان نسل‌های متعددی در آن مشغول کار بوده‌اند مشهور است. بعد از اتمام دوره کارشناسی در کشاورزی و اصلاح نباتات در سال ۱۳۸۸، زهرا به عنوان پیمانکار به اداره جهاد کشاورزی پیوست تا به کشاورزان محلی در نظارت بر محصولات خود کمک کند. در عین حال، نهال و قلمه (مثل قلمه گل محمدی) بین جوامع محلی توزیع می‌کرد تا منبع درآمد دیگری برای آن‌ها باشد. زهرا در سال ۱۳۹۳، کارشناسی ارشد خود را در مهندسی صنایع غذایی دریافت کرد و تصمیم گرفت تجارت کوچکی راه‌اندازی کند.

زهرا کار خود را با خانم روستایی شروع کرد تا در فصل گل محمدی به او در جمع آوری، پر کردن و گلاب گیری کمک کنند. فصل گل محمدی فقط ۱ ماه در سال است. بعد از ۱ تا ۳ روز کار فقط ۱۰ کیلو محصول تولید می‌شود که باعث می‌شود این کار بسیار طاقت فرسا و کم بازده باشد. برای گسترش کسب و کار، زهرا تصمیم گرفت تا کارگاهش را از روستا به شهر ازنا منتقل کند تا دسترسی به مشتری‌های بیشتری که عمدتاً گردشگران غیربومی بودند داشته باشد.

در همان ابتدای کارش در سال ۱۳۸۸ زهرا به عضویت صندوق اعتبارات زنان روستایی که تحت نظر وزارت جهاد کشاورزی اداره می‌شود درآمد بود. برنامه توسعه ملی متحد ابتکار عمل «پاسخگویی سریع اقتصادی اجتماعی به کووید ۱۹» را در سال ۱۳۹۸ در سه استان کشور از جمله لرستان با همکاری اداره جهاد کشاورزی استان آغاز کرد. زهرا از طریق این اداره در ازنا مطلع شده بود که این ابتکار عمل از بنگاه‌های اقتصادی خرد، کوچک و متوسطی که بخاطر همه گیری آسیب دیده‌اند حمایت می‌کند. کسب و کار او نیز بررسی و سپس به عنوان یکی از بهره‌مندان طرح انتخاب شد.

در قالب «پاسخگویی سریع اقتصادی اجتماعی به کووید ۱۹»، یک دستگاه خشک کن که با حمایت مالی دولت و مردم ژاین خریداری شده بود به کارگاه زهرا اهدا شد. با این خشک کن، تولید کارگاه به سرعت ۱۰ برابر شد، کارگاه زهرا حالا می‌توانست روزانه ۱۰۰ کیلو گل محمدی خشک کند. زهرا می‌گوید «برای اینکه تنوع محصول کارگاه بیشتر شود، سیب و به و کدو حلوائی محلی هم خریدم». تیم او حالا ۴ برابر شده بود، افزایشی که به معنی اشتغال بیشتر برای زنان روستایی که یا تنها نان آور خانواده بودند یا از خانواده‌های بسیار کم درآمد می‌آمدند محسوب می‌شدند. تمامی این زنان حالا راهی برای کسب درآمد بیشتر داشتند.

زهرای می گوید مردم محصولات که به صورت ارگانیک بدون افزودنی و نگهدارنده فرآوری شده باشند را به آنچه در شرایط غیربهداشتی و در هوای آزاد خشک شده باشد ترجیح می دهد. به همین دلیل، مشتری های زهرای نیز افزایش پیدا کرده اند.

این کارآفرین خلاق می گوید: «پاسخگویی سریع اقتصادی/اجتماعی به کووید ۱۹ برای ما نور امید بود. هم به من کمک کرد تا کارم را گسترش بدهم هم فرصتی شد برای زنان روستایی که درآمدی پایدار داشته باشند و در زمانی که بسیاری کارگاه ها تعطیل شده اند احساس مفید بودن کنند. بیشتر از همه چیز، بارها و بارها از خانمهایی که اینجا کار می کنند شنیده ام که با آمدن به کارگاه روحیه شان بهتر شده است. کارگاه برایشان فضای امنی است که در عین کسب درآمد می توانند با یکدیگر معاشرت کنند».

در حال حاضر ۴۰ زن روستایی برای جمع آوری گیاهان دارویی بومی از اطراف با زهرای در این تجارت طبیعت محور همکاری می کنند. ۱۰ زن نیز که ۵ نفرشان اهل روستاهای اطراف ازنا هستند در محل کارگاه مشغول خشک کردن و بسته بندی گیاهان و میوه های فرآوری شده برای فروش هستند.

ولی زهرای قصد توقف ندارد. او با وام بانکی برای کارگاهش دستگاه های بیشتری گرفته تا کارش را باز هم گسترش دهد و مراحل فرآوری را برای زنان آسانتر کند. او همچنین دنبال راههایی برای بهتر کردن بازاریابی شان است. حمایت برنامه توسعه ملل متحد از زهرای همچنین شامل متصل کردن کار او به بازار شهری بوده است. در قالب همکاری با سام کافئ روسترز، صاحب کافه های زنجیره ای، دم نوش میوه ای که زنان لرستان تولید کرده اند هم در منوی کافه اضافه شده و هم برای خرید در فضای فیزیکی کافه موجود است. زهرای می گوید «الان که محصولاتمان خارج از لرستان هم به فروش می رود اعتماد به نفس بیشتری پیدا کرده ایم. این به ما امید می دهد و در عین حال به ما کمک می کند تا برای سال آینده برنامه ریزی بهتری داشته باشیم». او همچنین اضافه می کند که به دریافت «حمایت برنامه توسعه ملل متحد برای آموزش های عملی بازاریابی» امیدوار هستند.

حمایت های اقتصادی اجتماعی برنامه توسعه ملل متحد یکی از سه محور اصلی سازمان ملل برای پاسخگویی به کووید ۱۹ در سطح جهان است. برای اطلاع بیشتر از دستاوردهای ابتکار عمل «پاسخگویی سریع اقتصادی اجتماعی به کووید ۱۹» اینجا را [کلیک کنید](#).